

Sygn. akt III USK 211/21

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania G. G.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G.
o wydanie interpretacji indywidualnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13
lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 11 grudnia 2019 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 11 grudnia 2019 r., sygn. akt III AUa (...), w sprawie z powództwa G. G. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. o wydanie interpretacji indywidualnej, oddalił apelację od wyroku Sądu Okręgowego w S. z 30 maja 2019 r., sygn. akt VI U (...) nakazującego organowi rentowemu wydanie interpretacji przepisów w odpowiedzi na wnioski ubezpieczonego z 20 listopada 2018 r. i 11 lutego 2019 r.

Organ rentowy zaskarżył wyrok Sądu odwoławczego w całości skargą kasacyjną z 22 stycznia 2020 r.

Skargę kasacyjną organ rentowy opiera na podstawie art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., wskazując na naruszenie przez Sąd Apelacyjny w (...) przepisów prawa materialnego, a mianowicie: - art. 34 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców w związku z art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń

społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 300) poprzez błędną ich wykładnię polegającą na przyjęciu, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązany jest do wydawania pisemnych interpretacji także w kwestiach dotyczącej - czy od 1 stycznia 2019 r. wnioskodawca ma możliwość korzystania z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu obniżenia składek na ubezpieczenia społeczne osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą na mniejszą skalę (Dz.U. z 2018 r., poz. 1577) oraz ustalenia, w jaki sposób rozumieć wyłączenie dotyczące wolnych zawodów, kto wykonuje w tym rozumieniu wolny zawód, kto będzie wyłączony z możliwości opłacania składek na ubezpieczenia społeczne w preferencyjnej wysokości, oraz w sprawie czy od 1 stycznia 2019 r. wnioskodawca jako prawnik i doradca podatkowy ma możliwość korzystania z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu obniżenia składek na ubezpieczenia społeczne osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą na mniejszą skalę (Dz.U. z 2018 r., poz. 1577) oraz ustalenia czy wnioskodawcę należy traktować jak osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie wolnego zawodu. W sytuacji gdy przepis art. 83d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie obejmuje swym zakresem tego typu spraw, także z uwagi na fakt, iż zagadnienie to nie wymaga interpretacji przepisów z których wynika obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne - co winno skutkować przyjęciem, iż zagadnienie to nie może stanowić przedmiotu pisemnej interpretacji wydawanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Naruszenie ww. przepisów spowodowało, zdaniem organu rentowego, wydanie przez Sąd Apelacyjny w (...) orzeczenia skutującego utrzymaniem w mocy orzeczenia zapadłego w sprawie przed Sądem Okręgowym w S. oraz zmianą decyzji organu rentowego z dnia z dnia 4 stycznia 2019 r. nr 5 oraz z dnia 28 lutego 2019 r. nr 127 w sytuacji w której, zdaniem organu rentowego, brak jest podstaw prawnych do wydania pisemnej interpretacji gdyż przedmiot wniosków wykracza poza zakres spraw mogących stanowić przedmiot interpretacji indywidualnej.

Skarga kasacyjna, zdaniem organu rentowego winna zostać przyjęta do rozpoznania z uwagi na to, iż jest oczywiście uzasadniona.

Wskazując na powyższe organ rentowy wnosi o: 1/ zmianę zaskarżonego

wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 grudnia 2019 r. w całości i rozstrzygnięcie co do istoty sprawy, tj. o oddalenie odwołania płatnika składek; a ponadto zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą i drugą instancję; względnie o: 2/ uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 grudnia 2019 r. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego jej rozpoznania oraz o rozstrzygnięcie w zakresie zwrotu kosztów postępowania za pierwszą i drugą instancję.

Nadto organ rentowy wnosi o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego, jak również wnosi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ zdaniem organu rentowego jest ona oczywiście uzasadniona, z powodów, które zostały przedstawione w uzasadnieniu skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurystycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Co do przesłanki przedsądu jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, wskazać należy, iż skarżący w motywach wniosku jest zobligowany zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał istnienia tej przesłanki przedsądu. W przedmiotowej sprawie

zarówno zarzuty, jak i uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie rzeczy sprowadzały się do niedopuszczalnej i ewidentnie chybionej polemiki z poczynionymi ustaleniami oraz ocena prawną Sądu odwoławczego, a wcześniej Sąd pierwszej instancji. W przedmiotowej sprawie niezbędne jest odniesienie się interpretatora urzędowego, jakim jest w tej sytuacji organ rentowy do ustalenia statusu wnioskującego ubezpieczonego. Uchylanie się od tego może uzasadniać tezę o braku należytej odpowiedzialności organu rentowego za wykonywanie przypisanych prawem obowiązków w zakresie wydawania urzędowych interpretacji, a ponadto może uzasadniać tezę o wybiórczej segregacji indywidualnych wniosków w tym zakresie. W tym względzie zatem, w pełni słuszne jest odwołanie się Sądu Okręgowego oraz Sądu Apelacyjnego do wyroku Sądu Najwyższego z 12 marca 2015 r. wydanego w sprawie II UK 79/14 (LEX nr 1665733). Zwraca się ponadto uwagę na to, że celem procedury kasacyjnej natomiast nie jest uzupełnianie materiału dowodowego ani jego ponowna ocena, które usuwają się spod rozeznania kasacyjnego w rozumieniu art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Powyższe oznaczało, że skarga kasacyjna nie spełniła przesłanek wymaganych do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ powołane w niej twierdzenia i wątpliwości w istocie rzeczy ograniczały się do polemiki z ustalonym przez Sąd drugiej instancji stanem faktycznym oraz jego oceną prawną.

Wobec niewykazania przez skarżącego istnienia powołanych przesłanek przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.